

САОПШТЕЊЕ ЗА ЈАВНОСТ

Поводом учесталих иступања у јавности у протеклим месецима од стране Синдикалне организације науке у Институту за књижевност и уметност у Београду, те изношења тврдњи које не одговарају истини, ради заштите личног и академског достојанства запослених као и ради заштите угледа Института овим путем обавештавамо целокупну јавност о чињеницама у вези са радом и пословањем Института у протеклих годину дана.

До смене претходног директора др Бојана Јовића дошло је услед губитка акредитације ове научне установе, што је за последицу имало престанак основа за финансирање од стране државе, где је крајња последица била немогућност исплате зарада запосленима.

Одбор за акредитацију, поред осталих бројних неправилности, указао је на то да скоро половина истраживача (од којих су 13 доктори наука) није имала регулисан радноправни статус, те једноставно није формалноправно било могуће добити акредитацију за период до 2030. године. Указано је да оволиком броју научника уговори истичу на крају 2025. године, те да Институт нема довољан број запослених на неодређено време и у оквирима периода трајања истраживачких и научних звања, који би представљали гаранцију да ће научни планови бити реализовани у планираним роковима.

Одмах по смени претходног директора, а како би се отклонили недостаци на које је указао Одбор за акредитацију, закључени су уговори о раду на неодређено време са свим запосленим научницима и са 24 млада истраживача уз низ пратећих планова који су део акредитационог материјала. Регулисан је радноправни сттаут једног вишег научног сарадника, повратника из иностранства који је од 2017. године био ангажован Анексима Уговора о раду. Донето је тринаест правилника, уведени су карнети, информатор о раду ИКУМ, низ обавезних апликација и пријава којих до тада није било. На овај начин избегнут је коначни губитак акредитације и спречен је финансијски колапс у раду Института, до чега се дошло искључиво немарношћу и неодговорношћу претходног директора.

Одмах по ступању на дужност нови директор у в. д. статусу урадила је следеће:

- од 1. 8. 2025. године распоређена су средства на једнаке делове свим запосленим истраживачима у форми Одлуке о распоређивању средстава ДМТ2, што из непознатих разлога није учињено ранијих година.
- Омогућен је додатак на основну зараду за све запослене научне истраживаче у износу од приближно 300 евра на годишњем нивоу, а који им припада по уговору о финансирању са Министарством науке и технолошког развоја, што за време мандата претходног директора није учињено.
- У складу са расписаним конкурсом „Бирам науку“, за запошљавање младих истраживача – студената докторских академских студија, упућен је позив свим руководиоцима одељења Института да се изјасне да ли желе да отворе позицију за младе колеге у оквиру свог одељења, као и да дају кратак опис позиције коју кандидат треба да испуњава. Бивши директор др Бојан Јовић, руководилац одељења Драган Хамовић и кандидат за директора Института на недавно спроведеном конкурсима др Смиљана Ђорђевић Белић, једини се нису одазвали овом позиву. Од 15. априла 2026. године ангажовано је пет истраживача приправника на основу наведеног конкурса.

ИНСТИТУТ ЗА КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТ
THE INSTITUTE FOR LITERATURE AND ART
11000 БЕОГРАД
Краља Милана 2

- На основу извештаја рачуноводства на крају календарске године утврђено је да преко 12 милиона динара мора бити враћено у буџет јер није потрошено за намену ради које су ова средства одобрена, што указује на то да Институт није кроз развој научне делатности успео да оствари планиране циљеве за чију реализацију су ова средства одобрена. Директну последицу овог пропуста трпе запослени јер је тај новац био намењен њима, за обављање научне делатности.
- Ангажована је независна ревизорска кућа која је утврдила да се на пословним и буџетским рачунима Института налази износ од преко 18 милиона динара, за који је утврђено да је акумулиран у периоду од 2021. до 2025. године, да потиче из буџета, да је намењен пословању Института и плаћању обавеза према запосленима за реализоване пројекте по основу научне делатности, што је у свом извештају и написала. Међутим, и овај износ морао је бити враћен у буџет јер ни он није употребљен у сврхе за које је намењен, противно Закону о науци и Уговору о финансирању НИО. ИКУМ је вратио укупно 30 милиона динара у буџет Републике Србије због неадекватног распореда средстава запосленима и за послове који су у вези с научним радом и одржавањем простора Института.
- Донет је нови Статут, по угледу на статуте других сродних научних институција у Србији, те је Научно веће задржало све надлежности које прописује Закон о науци и истраживањима (бави се питањима избора у звања, научним питањима, рецензијама...). Уместо да представља скуп скоро свих запослених истраживача (а сада је то 65 истраживача), Научно веће има тринаест чланова, од чега је дванаест у звању научног саветника и једног члана из реда виших научних сарадника, по моделу сениоритета. Конституисано је 18. марта 2026. године. Са друге стране, за време мандата претходног директора, Научно веће није имало ниједну седницу уживо, од краја фебруара до краја јула 2025. године. Седнице чак нису одржаване ни преко неке електронске платформе, већ је све било у форми дописних седница мејлом.
- Усвојен је план рада ИКУМ-а 2025–2030. године који подразумева оснивање нових одељења, и то управо на седници Научног већа у октобру 2025. године, када је оно функционисало у старом сазиву уз учешће свих запослених истраживача.
- Унапређен је часопис *Књижевна историја*, М23 категорије, који је сада на званичној страници Харварда. Успостављен је и континуитет редовних објављивања бројева овог часописа јер до 1.8.2025. године није објављен ни први број часописа. Нова редакција је од 15.10.2025. до јануара објавила три боја часописа како би надоканадила изгубљену динамику часописа ове категорије.
- Успостављена је сарадња са Универзитетом у Стразбуру, Универзитетом у Пескари, Матицом српском у Црној Гори, као и низ других активности којима се подиже академски углед Института.
- Синдикалној организацији науке ИКУМ репрезентативност је утврђена **1.7. 2026.** године, у законом прописаном року од 15 дана од дана подношења захтева (15. јун), уз напомену да су претходно подношени захтеви за утврђивање репрезентативности, као и бројни други дописи, били правно неутемељени, нелогични и административно некомплетни, услед чега је стварано додатно оптерећење запосленима у Институту да на такве захтеве-дописе одговарају и стално указују на бројне пропусте.
- Ниједним дописом или обраћањем према Синдикалној организацији науке ИКУМ није упућена било каква претња или ускраћено право на штрајк, већ је указано на то да организовање штрајка пре утврђивања репрезентативности није законито и може представљати повреду радне обавезе. Активност Синдиката је увек драгоцену у аспектима које представља Закон о раду РС.

ПИБ: 101821786

Матични број: 07032668

www.ikum.org.rs

ikum@ikum.org.rs

Тел/факс: 011/2686-036

Телефон: 011/3065-510

Комерцијална банка: 205-67133-61

Трезор: 840-59723-21

ИНСТИТУТ ЗА КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТ
THE INSTITUTE FOR LITERATURE AND ART
11000 БЕОГРАД
Краља Милана 2

У Београду,
7. 7. 2026. године

Институт за књижевност и уметност

Др Светлана Шеатовић, директор

ПИБ: 101821786

Матични број: 07032668

www.ikum.org.rs

ikum@ikum.org.rs

Комерцијална банка: 205-67133-61

Трезор: 840-59723-21

Тел/факс: 011/2686-036

Телефон: 011/3065-510